

— Връменно ли? — разгорещи се попътъ. — Та връменно е всичко. Връменно е и съществуването на човека и съществуването на земята дори. Никой не знае какво ще стане утрътъ. Онова, което ще дойде, може да бъде по-добро, може да бъде и по- зло. А до тогазъ нима тръбва да се седи съ скръстени ръце и да се гледа? Хората иматъ нужди, страдатъ, измъчватъ се. Тръбва да имъ се помогне. Може, има сръдства за това. А най-сигурното е пакъ въ самитъ тъхъ. Помогни си самъ, за да ти помогне и Господъ.

— Тукъ друго нѣщо има, дѣдо попе — спокойно възрази Радуловъ. — Има противорѣчиви интереси, които не се търпятъ и се изключватъ. Можешъ ли събра на едно мѣсто вълка и овцата? Вълчанъ Дуковъ е прѣдседателъ на дружеството. Слушамъ го все за устави и за правилници говори, ходи, нареджа. Грижи се за народа. Но тоя човекъ може ли да се откаже отъ лакомията си, отъ лихварството си? Измѣнилъ ли е въ нѣщо нрава си, станалъ ли е малко по- добъръ?

— Какъ не. Станалъ е, и много даже. Дружеството не дава само материална полза, то и възпитава. Вълчанъ не е прѣдишниятъ. Жертвува, помага. Ето да вземемъ вършачката, напримѣръ. Може да се каже, че той я докара само съ свой добитъкъ.

Радуловъ се засмѣ.

— Голѣма работа! — каза той. — Вълчанъ знае да си плете кошника. Та той и нѣкаква икона подарилъ. И златенъ вѣнецъ.

— Всѣко подаяние е приятно на Бога, — натъртено и строго каза попътъ. — Отдѣля човека отъ имането си, отъ труда си, и подарява.

— Не отъ своя трудъ — грубо извика нѣкой отзадъ — а отъ хорска мѣка, дѣдо попе!

Попъ Дочо се обѣрна: това бѣше Тачката. Наедно съ Гроздана, тѣ току що бѣха влѣзли въ кръчмата и,